

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
torsdag 7. november 2024 kl. 10:00
Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 10:55.

Til stede:	Björg Tørresdal, Bjørn Gimming, Tor Jacob Solberg, Johan Narum, Anne Jødahl Skuterud, Gaute Lenvik, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Anne Berit Aker Hansen og Vidar Olsen
Forfall:	Thea Susanne Skaug, Marit Haugen (varaer kunne heller ikke stille)
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Hans Peder Hvide Bang, Ellen Karin Solevåg og Ida Louise Bjønness

Saksliste

086/24	Godkjenning av innkalling og dagsorden	2
087/24	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	4
088/24	Orientering fra markedsregulator	6
089/24	Egg – Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2024	8
090/24	Egg - Frivillig redusert verpeperiode i 2025	11
091/24	Kjøtt - Prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder	18

Sak nr.: 086/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 07.11.2024	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saks nr.: 24/78095-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Sak nr.: 087/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 07.11.2024	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saks nr.: 24/78095-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 24. oktober 2024 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Sak nr.: 088/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 07.11.2024	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saks nr.: 24/78095-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orientering fra markedsregulatorene:

- Kjøtt og egg Johan Narum

Presentasjonen er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Saksnr.: 089/24	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 07.11.2024	Tittel: Egg – Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2024	Saksnr.: 24/55468-9

Beskrivelse

Nortura har foreslått satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for andre halvår 2024. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget. Endringene av satsene har grunnlag i endret pris.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012, punkt 2 og 3, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 18. oktober 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Det fastsettes følgende satser for markedsregulering av egg for andre halvår 2024:

Reguleringstiltak og varegruppe Satser i øre per kg 2. halvår 2024

Kjølelagring per uke

Egg	20,54 øre per kg
Heleggpulver	23,76 øre per kg

Fryselagring per måned

Heleggmasse	34,96 øre per kg
Eggehvite	31,96 øre per kg

Egg – Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2024**Generelle forutsetninger ved beregning av nye satser**

I Norturas forslag til satser for markedsregulering i eggsektoren andre halvår 2024 er det ikke lagt opp til prinsipielle endringer i forutsetningene for satsene. Endring av satsene har primært grunnlag i endret pris.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. For eggprodukter er det nå råvare fra frittgående høner som blir brukt. Ved beregning av satser er Nortura SAs engrospriser benyttet. Nortura har i satsberegningene for andre halvår 2024 benyttet følgende engrospriser per kg:

Egg	kr	28,00	(25,47)
Heleggmasse	kr	49,83	(46,68)
Heleggpulver	kr	182,08	(169,19)
Eggehvite	kr	42,97	(39,81)

Priser for første halvår 2024 står i parentes.

Rente på mellomværende

Rente på mellomværende fastsettes av Landbruksdirektoratet per halvår på basis av en sammenveining av nominell NIBOR 3-md. rente med tillegg på 0,40 prosent per år. Landbruksdirektoratet har fastsatt rentene for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 5,14 prosent per år for andre halvår 2024. For første halvår 2024 var rentesatsen på 5,12 prosent per år.

Lagringskostnader

Overskuddsegg lagres primært på fast lager hos Cooling Partner, og for dette halvåret er hele reguleringslageret på egg her.

Håndteringskostnaden for egg er kr 45,00 per pall. Kostnadene fordeles på seks uker, fordi det forutsettes en gjennomsnittlig lagertid på seks uker. Det lagres ca. 630 kg egg på en pall. Lagerleien er kr 39,00 per pall per uke. Håndteringskostnadene per pall har gått økt, mens lagerleien har gått noe ned fra første halvår. For første halvår 2024 var håndteringskostnaden kr 44,98 per pall og lagerleien var kr 41,45 per pall per uke.

Fra andre halvår 2020 ble kostnadene for egg Brett inkludert som en nødvendig del av lagringen av eggene. Disse egg Brettene er nødvendige, skrev Nortura, når eggene skal fraktes videre fra hønsehuset og ved lagring.

Kostnadene med egg Brett omfatter:

- Egg Brett verdi som dekkes med kapitalbinding
- Klargjøring av egg Brett etter lagring ved
 - Ekstra returtransport
 - Ekstra rengjøring

Ekstra transport og rengjøring av egg Brettene fordeles på seks uker gjennomsnittlig lagringstid.

Returtransport:	= 1,84 øre per kg per uke
Vask:	= 1,02 øre per kg per uke
<u>Sum kostnader egg Brett:</u>	<u>= 2,86 øre per kg per uke</u>

Lagringskostnader hos Cooling Partner og håndtering av egg Brett per kg egg per uke blir etter dette:

Håndtering:	4500 øre/ 6 uker/ 630 kg	= 1,19 øre per kg per uke
Lagerleie:	3900 øre/ 630 kg	= 6,19 øre per kg per uke
Håndtering egg Brett:		= <u>2,86 øre per kg per uke</u>
Lagerkostnader per kg per uke:		= <u>10,24 øre per kg per uke</u>

Dette er en reduksjon på 0,36 øre per kg fra første halvår 2024.

Svinnkostnader

Etter at Nortura fikk et nytt datasystem (SAP) fikk de muligheten til å gjennomføre en ny analyse av svinn på lagrede egg. Systemet gjør at Nortura kan sammenlikne vekt på enkeltpaller før og etter lagring. Datagrunnlaget Nortura nå har viser at svinnet per uke per pall er 0,2 prosent. Dette svinnet kommer av en naturlig prosess hvor noe av vannet i eggehviten i egget fordamper under lagring og eggene blir lettere og lettere. Svinnkostnaden har Nortura nå beregnet til 6,83 øre per kg egg.

Kjøle- og fryselagring

Satsene for lagring inkluderer dekning for renter, forsikring, svinn, lagerleie og håndtering. Sammenlignet med satsene for kjølelagring i første halvår er det foreslått en økning på 1,04 øre per kg egg og 1,36 øre per kg heleggpulver. For satsene for fryselagring er det foreslått en økning på 1,46 øre per kg heleggmasse og 1,46 øre per kg eggehvite. Nortura forklarer økningen i satsene for eggprodukter med endring i pris på egg og eggprodukter, som igjen øker kapitalkostnadene og kostnadene Nortura har forbundet med forsikring og svinn. Prisen på kjølelagring er redusert, noe som bidrar til reduserte lagerhåndteringskostnader og isolert sett reduserer satsen for egg og heleggpulver. Effekten av økte priser er noe større enn effekten av redusert kjølelagringskostnader, skriver Nortura.

Nortura foreslår følgende satser:

Kjølelagring per uke

Egg	20,54 øre per kg	(19,5 øre per kg)
Heleggpulver	23,76 øre per kg	(22,4 øre per kg)

Fryselagring per måned

Heleggmasse	34,96 øre per kg	(33,5 øre per kg)
Eggehvite	31,96 øre per kg	(30,5 øre per kg)

Satser for første halvår 2024 står i parentes.

Landbruksdirektoratets vurdering

Lagerkostnadene hos Cooling Partner var de samme fra 2019 til første halvår 2021. Lagerkostnadene økte noe andre halvår 2021, og inkludert kostnader knyttet til egg Brett ble disse kostnadene redusert i 2022. For 2023 har lagringskostnadene økt noe.

Rentesatsen har økt marginalt fra 5,12 prosent per år for første halvår 2024 til 5,14 prosent per år for andre halvår 2024. Det har vært økning i engrosprisene for alle varelinjene av egg. Nortura har foreslått en økning i satsene for andre halvår 2024. Endring av satsene har primært grunnlag i en økning av pris på egg og eggprodukter. I tillegg har Nortura hatt en grundig gjennomgang av svinnkostnadene på enkeltpaller før og etter lagring. Dette datagrunnlaget viser at det er 0,2 prosent svinn på egg per uke per pall og dette er inkludert i den økte satsen for helegg. Grunnlag og beregning av foreslåtte satser er i tråd med tidligere praksis.

Landbruksdirektoratet tilrår at Norturas forslag vedtas som satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for andre halvår 2024.

Saksnr.: 090/24	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 07.11.2024	Tittel: Egg – Frivillig redusert verpeperiode i 2025	Saksnr.: 24/77027-2

Beskrivelse

Nortura søker om forhåndsgodkjenning til å gjennomføre redusert verpeperiode med en ramme slik at eggproduksjonen kan reduseres med inntil 700 tonn i 2025.

Forslaget fra Nortura til kompensasjonssatsen for 2025 er fra kr 12,00 til kr 14,00 per kg egg. Kostnaden ved full oppslutning om tiltaket vil da kunne bli opp mot 9,8 mill. kroner. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget.

Varighet av tiltaket og intervall for kompensasjonssatsen, som skal fastsettes i forskrifts form, sendes herved på høring til rådets medlemmer som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen skjer muntlig i møtet 7. november 2024 jf. forvaltningsloven § 37. Dette er i tråd med langvarig praksis for behandling av endring av satser i Omsetningsrådet.

Hjemmel

Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11, første ledd, forskrift av 22. juni 2020 nr. 1397 om kompensasjon til frivillig redusert verpeperiode § 2 og § 4.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 16. oktober 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet vedtar at redusert verpeperiode kan gjennomføres for å redusere eggproduksjonen med inntil 700 tonn i 2025, jf. forskrift om kompensasjon for frivillig redusert verpeperiode § 2 første ledd.
2. Omsetningsrådet fastsetter varighet og intervall for kompensasjonssatsen for frivillig redusert verpeperiode med følgende endringsforskrift:

«Forskrift om endring i forskrift om kompensasjon for frivillig redusert verpeperiode.

Fastsatt av Omsetningsrådet 7. november 2024 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.

I

I forskrift av 22. juni 2020 nr. 1397 om kompensasjon for frivillig redusert verpeperiode, gjøres følgende endringer:

§ 4. Kompensasjon for redusert verpeperiode andre ledd skal lyde (endringer i kursiv):

Omsetningsrådet forhåndsfastsetter intervall for kompensasjonssatsen, og Nortura SA fastsetter satsen innenfor dette intervallet. I perioden *1. januar 2025 – 31. desember 2025* er intervall for kompensasjonssatsen *kr 12,00 – kr 14,00 per kg egg*. Kompensasjonen utmåles ved at tapt eggleveranse i ukene fra slaktetidspunkt frem til normal slaktealder multipliseres med satsen. Grunnlaget for beregningen er dokumentert leveranse til eggpakkeri de siste seks ukene før slakting.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2025.»

Egg - Frivillig redusert verpeperiode i 2025

Saksbehandling og høring

Intervall for kompensasjonssatsen, som skal fastsettes i forskrifts form, sendes herved på høring til rådets representanter som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen skjer muntlig i møtet 7. november 2024 jf. forvaltningsloven § 37. Dette er i tråd med langvarig praksis for behandling av endring av satser i Omsetningsrådet.

I henhold til forskrift om kompensasjon for frivillig redusert verpeperiode § 4 kan det gis kompensasjon for produsenter som deltar i tiltaket beregnet med utgangspunkt i tapt eggleveranse som følge av slakting før normal slaktealder. Nortura har foreslått intervall for kompensasjonssatsen, som vil gjelde fra 1. januar til 31. desember 2025. Omsetningsrådet fastsetter intervallet for kompensasjonssatsen forskuddsvis.

Bakgrunn for søknaden

I brev av 16. oktober 2024 søker Nortura SA Omsetningsrådet om fullmakt til å gjennomføre redusert verpeperiode med en ramme slik at eggproduksjonen kan reduseres med inntil 700 tonn i 2025.

Norturas prognose i september viser et samlet underskudd for 2025 på 800 tonn egg, mens prognosen kun for tredje tertial viser et overskudd på rundt 650 tonn egg. Nortura skriver at grunnet underskudd av egg i 2024 er planlagt gjennomsnittlig engrospris brukt for å stimulere til økt produksjon. I tillegg er det nyetableringer av eggprodusenter på gang, som vil øke tilførselen av egg fra årsslutt 2024 og øke gradvis gjennom 2025, som vil gi overskudd av egg mot slutten av 2025. Dette er bakgrunnen for at Nortura forventer et underskudd i første del av 2025 og et overskudd mot slutten av året. Nortura prognoserer at tilførslene vil øke med seks prosent i 2025, mens engrossalget forventes å øke med to prosent.

I 2021 og 2022 ble det gitt fullmakt til å førtidsslake verpehøner med en effekt på totalt 3 000 tonn egg i 2022 (OR-møte 4. november 2021 (sak 82/21), 22. april 2022 (sak 45/22) og 23. juni 2022 (sak 61/22)). I 2023 ble det gitt en fullmakt for å redusere eggproduksjonen med inntil 300 tonn egg (sak 33/23), og rammen ble ikke benyttet i løpet av 2023.

Søknad om redusert verpeperiode for 2025

Grunnlaget for å søke om godkjenning av redusert verpeperiode er septemberprognosen for 2025, som viser et overskudd på ca. 650 tonn egg i tredje tertial. Markedsregulator vurderer eggsituasjonen slik at det bør gis åpning for å kunne fjerne inntil 700 tonn av eggproduksjonen ved hjelp av redusert verpeperiode.

Råd for frivillig redusert verpeperiode har vurdert markedet og anbefaler søknaden. Rådet vil for eventuell gjennomføring drøfte tidspunkt for bruk av tiltaket.

Bruk av andre tiltak

I brevet skriver Nortura at redusert verpeperiode må kombineres med andre tiltak i markedsreguleringen og nevner:

«I 2025 vil disse tiltakene benyttes for å regulere markedet:

- Utjevning av markedet ved å lagre råvare til eggprodukter og produsere lagringsdyktig plomme og heleggpulver.
- Utsatt slakting av verpehøner for å få mer egg mot høytider
- Tilpasning av tidspunkt for innsett
- Tettere oppfølging av produsentenes produksjonsplaner
- Tettere (daglig) kontakt for å ha oversikt over tilgjengelige egg i markedet
- Hyppigere henting av egg hos produsent

- **Salgstiltak**
Nortura har den senere tid satset mer på marked- og salgsarbeid for egg. Arbeidet har gitt god resons.
- **Prisforhold**
Egg har lav priselastisitet, og eggforbruket blir normalt ikke særlig påvirket av en eventuell prisendring. Uavhengig av hvilke tiltak som iverksettes må eggneringen være forberedt på at en over tid må ha et prisnivå som bidrar til at produksjon og marked balanserer. I dette ligger at pris må benyttes som virkemiddel både for å få aksept for å gjennomføre tiltak og at prisen må settes på et nivå som ikke gir rom for nyetablering ut over det som markedet har avsetning for.»

Bruk av redusert verpeperiode

Nortura skriver følgende om bruken av redusert verpeperiode for 2025:

«Eggmarkedet har klare etterspørselstopper rundt jul, påske, mai og delvis august, mens produksjonen er tilnærmet stabil. Markedet for konsumegg må dekkes av ferske egg. Eggproduksjonen må dimensjoneres slik at den kan dekke behovet for konsumegg også i høysesongene. Dette er i tråd med målsetningene for norsk landbruk om å dekke etterspørselen på hjemmemarkedet etter varer man har naturgitte forutsetninger for å produsere. Det vil også være krevende å dekke konsumeggmarkedet med importegg med tilfredsstillende kvalitet til etterspørselstopperne, da de landene som har tilnærmet samme salmonellastatus som Norge, Sverige, Danmark og Finland har det samme forbruksmønsteret.

Med ubalansen mellom tilførsler og salg oppstår det et utjevningsbehov gjennom året. For egg er hhv. redusert verpeperiode og eggproduktvirksomhet de viktigste virkemidlene for å balansere ut sesongsvingninger. Med dimensjonering av løpende produksjon opp mot etterspørselstopper er det da også samlet over året vanskelig å unngå noe overproduksjon.»

Gjennomføring av redusert verpeperiode

Nortura skriver at de ikke lenger slakter verpehøner, fordi utrangerte verpehøner ikke er etterspurt i markedet. Høner avlives i de fleste tilfeller på gården ved bruk av gasscontainer. Når denne metoden brukes, varsles Mattilsynet for at de skal ha mulighet til å kontrollere avlivingen. Dette selv om Mattilsynet ikke skal godkjenne dette tiltaket. Kadavre leveres oftest til Biosirk for destruksjon. Fra 2018 er normal slaktealder satt til 78 uker for å utnytte innsatte høner bedre. I forskrift om kompensasjon for frivillig redusert verpeperiode § 4 første ledd står det at det kan gis kompensasjon for høner som avlives minst tre og maksimalt 20 uker før normal slaktealder. Dette betyr avliving av hønene i perioden 58-75 uker.

Nortura skriver at Råd for frivillig redusert verpeperiode vil vurdere tidspunkt for eventuell bruk av redusert verpeperiode gjennom året.

Kompensasjon til eggprodusentene

Ordningen bygger på at eggprodusentene som reduserer verpeperioden gis kompensasjon for tapte inntekter frem til ordinær slaktealder. Kompensasjonen beregnes ut fra hvor mye inntekter som bortfaller for hvert kilo egg som ikke blir produsert.

Norturas beregning av nødvendig kompensasjon per kg egg

Vekta etter andel av hver produksjonsform			
Miljøinnredning	0,2 %		
Frittgående	99,8 %		
Økologisk	0,0 % (inngår i frittgående)		
			Per avliva høne
Dødelighet til 78 uker, %	4,8		
Eggvekt, g	64,9		
Ytelse, kilo egg/høne/uke	0,411		
Eggpris, kr/kg		kr 24,32	
Tapt egginntekt			kr 10,00
Fôropptak, gram fôr/høne/dag	119		
Fôrpris	kr 5,62		
Spart fôrkostnad			kr 4,68
Tapt egginntekt - spart fôrkostnad			-kr 5,31
Diverse variable kostnader	kr 0,37	50 %	kr 0,19
Tapt dekningsbidrag per høne per uke			-kr 5,13
Tapt dekningsbidrag per kilo egg			-kr 12,48
Nødvendig kompensasjon per kg egg			kr 12,50

Norturas beregning for 2025 viser at tapt dekningsbidrag ved ikke å ha noe eggproduksjon er kr 12,48 per kg egg. Diverse variable kostnader har Nortura satt til 50 prosent, da de mener at bare en andel er reell innsparing, siden noen kostnader er lavere mot slutten av innsettet. Nortura har forutsatt at dødeligheten er 4,8 prosent. Nå er produksjonsformen så å si bare frittgående høner.

Nortura understreker at det er viktig å oppnå tilstrekkelig oppslutning om redusert verpeperiode i tiden den iverksettes. Kompensasjonen må derfor være rimelig. Kompensasjonssatsen har de siste årene vært fastsatt innenfor et intervall, og denne fleksibiliteten har ifølge Nortura vist seg å ha god effekt. Fastsettingen av sats i ulike perioder vil drøftes i Råd for frivillig redusert verpeperiode. Økonomien i eggproduksjon viser etter hvert større variasjon mellom blant annet driftsformer og kapitalbelastning. Etter en bred vurdering ser Nortura behov for å kunne benytte kompensasjonen mer fleksibelt for å møte denne situasjonen.

Omsetningsrådet fastsetter intervall for kompensasjonssatsen forskuddsvis, og Nortura SA fastsetter satsen innenfor dette intervallet. Kompensasjonen utmåles ved at tapt eggleveranse i ukene fra slaktetidspunkt frem til normal slaktealder multipliseres med satsen. Grunnlaget for beregningen er dokumentert leveranse til eggpakkeri de siste seks ukene før slakting.

Nortura anbefaler at kompensasjonssatsen for 2025 fastsettes i intervallet kr 12,00 til kr 14,00 per kg egg. Nortura mener at et så stort intervall på kompensasjonssatsen vil gi en positiv mulighet til tilpasning, og bedre sikre at det ikke brukes mer omsetningsmidler enn nødvendig. Ved full oppslutning vil kostnaden ved tiltaket ligge mellom 8,40 og 9,80 mill. kroner. For tiltaket i 2022 ble kostnaden 25,8 mill. kroner ved reduksjon i produksjonen tilsvarende 2 780 tonn egg.

Vilkår for produsentene og dokumentasjon av avliving

Dokumentasjonen for omfanget av avliving på gården i stedet for på et slakteri må være både sikker og enkel. Siden kompensasjonen er knyttet til tappt overskudd per kilo egg, er det potensiell eggleveranse en trenger å sannsynliggjøre. Nortura anbefaler, at kompensasjonen tar utgangspunkt i eggleveransene til pakkeriene de siste seks ukene. Dette fordi det gir mer korrekte tall for uttak. Tidligere har vi brukt leveransene de siste fire ukene. Det er kontrollerbart ved at pakkeriene har arkivert avregningene for levering av egg. Eggpakkeriet må videre bekrefte at eggleveransen de seks siste ukene har vært normale eller representative for det aktuelle innsettet. I tillegg må eggpakkeriet bekrefte at leveransen har opphørt. Det kreves dessuten at det dokumenteres med faktura for hvilket kvantum verpehøner som faktisk er avlivet, og at eggproduksjonen ikke bare omsettes på en annen måte. Dokumentasjon for avliving kan være fra slakteri eller firma som mottar høner for destruksjon.

Hønene kan slaktes fra de er 58 til de er 75 uker. I dette ligger det en mulig fleksibilitet som kan bidra til bedre oppslutning og effekt. Forlenget periode innebærer i seg selv ikke en kostnadsøkning. Kostnaden er avhengig av hvor mye ordningen benyttes.

Landbruksdirektoratets vurdering

Prognosen Nortura har lagt frem fra september 2024 indikerer et underskudd av egg for hele 2025 på 800 tonn, men for tredje tertial isolert viser prognosen et overskudd på ca. 650 tonn egg. Nortura ønsker å ha muligheten til å redusere eggproduksjonen før den faktisk skjer.

Omsetningsrådet vedtok 21. september 2022, sak 82/22, at eggprodusenter kunne få kompensasjon for midlertidig opphold i deres eggproduksjon i 2022/2023, tilsvarende totalt 1 500 tonn egg. Situasjonen endret seg fra overskudd av egg i 2022 til underskudd rundt påsketider i 2023. Salget i butikk ble større enn forventet og et høyt internasjonalt prisnivå bidro til at industrien etterspurte mer norske egg enn før. Det har vært mangel på egg i flere perioder og er fortsatt underdekning høsten 2024 slik at det har vært nødvendig å sette ned tollavgiftssatsen for å legge til rette for import.

Nortura melder om at det er nyetableringer av eggprodusenter på gang, som vil øke tilførselen av egg fra årsslutt 2024 og øke gradvis gjennom 2025, som vil gi overskudd av egg mot slutten av 2025. Tilførslene i 2025 er prognosert å øke med seks prosent sammenlignet med 2024, mens engrossalget forventes å øke med to prosent. Det er for 2025 prognosert en totalproduksjon for egg på ca. 68 044 tonn. Kvantumet på 700 tonn, som Nortura ønsker kvote for å redusere verpeperiode for i 2025, utgjør ca. en prosent av den totale produksjonen.

Etter Landbruksdirektoratets vurdering har Nortura iverksatt flere tiltak for å redusere overproduksjonen av egg, både på produksjons- og salgssiden, som må anses tilstrekkelig til å oppfylle kravet i forskriften § 2 andre ledd («Det er en forutsetning for igangsetting av tiltaket at andre aktuelle virkemidler for markedsbalansering har blitt vurdert»). Som konkludert i sak 67/14 fra OR-møte 12. desember 2014, er det behov for et visst overskudd i markedet for å dekke etterspørselen etter norske konsumegg under forbrukstoppene. Av reguleringsvirkemidler benyttes lagring og skillevirkosomhet for å ta unna noe av dette overskuddet.

Ordningen med å bruke redusert verpeperiode for å jevne ut eggproduksjonen gjennom året, er en relativt rimelig ordning, og har den fordel at den fjerner overskuddet før det oppstår. Derfor har ordningen vært et nesten fast og årlig tiltak. Markedsregulator oppfylles kravet til å gjennomføre markedsregulering slik at kostnadene blir lavest mulige, jf. markedsreguleringsforskriften § 3-1 fjerde ledd. Tiltaket er også vurdert av Råd for frivillig redusert verpeperiode slik forskriften krever, jf. § 2 andre ledd. Rådet vurderer markedet og anbefaler tidspunkt for bruk av redusert verpeperiode gjennom året.

Regelverket til ordningen redusert verpeperiode er endret fra å være en retningslinje til forskrifts form fra andre halvår 2020, men ordningen er basert på de samme prinsippene som tidligere. Vurderingen av kostnadene ved ordningen er også uendret fra tidligere prinsipper. Sammenliknet med kalkyle for 2023-kompensasjonen, er beregnet tap i dekningsbidrag per kilo egg for 2025, 4,80 kroner per kg høyere. Tappt egginntekt har gått opp fra 8,27 til 10 kroner per avlivet høne fra 2023 til 2025. Dette skyldes primært høyere eggpris for 2025 sammenliknet med 2023. Samtidig har fôrprisen, og dermed spart fôrkostnad, gått ned. Dette øker tappt dekningsbidrag. Kompensasjonssatsen har de siste årene vært fastsatt innenfor et intervall, og denne fleksibiliteten har i henhold til Nortura vist seg å være nyttig.

Landbruksdirektoratet tilrår at Omsetningsrådet forhåndsgodkjenner forelagt søknad om redusert verpeperiode i 2025 på inntil 700 tonn egg. Landbruksdirektoratet tilrår videre at Omsetningsrådet vedtar endringsforskrift som angir varigheten av tiltaket og tilhørende intervall for kompensasjonssats.

Sak nr.: 091/24	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 07.11.2024	Tittel: Kjøtt – Prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder	Saks nr.: 19/63842-35

Beskrivelse

Saken er en videre behandling av sak 85/24 behandlet i Omsetningsrådet 24. oktober 2024.

Landbruksdirektoratet har som sekretariat for Omsetningsrådet mottatt brev fra Landbruks- og matdepartementet av 7. oktober 2024. Brevet har overskriften «Forhåndsvarsel om eventuell omgjøring av Omsetningsrådets vedtak om at bare markedsregulator Nortura kan motta tilskudd ved salg av kjøtt til spesialmarkeder».

I brevet varsler departementet at de vurderer å omgjøre Omsetningsrådets vedtak av 22. juni 2020 hvor Nortura ble gitt enerett til tilskudd (prisnedskrivning) ved salg av kjøtt til spesialmarkeder jf. omsetningsloven § 11 fjerde ledd. Departementet uttrykker «at alle markedsaktører bør ha adgang til å benytte ordningen» for å være i tråd med regelverket om konkurransenøytralitet.

Vedtaket 22. juni 2020 ble fattet av rådet i samlet møte, og ligger til grunn for Landbruksdirektoratet og markedsregulators praktisering av regelverket. På Omsetningsrådets møte 24. oktober 2024 la direktoratet frem brevet fra departementet til orientering. Etter en diskusjon i rådet heter det i protokollen fra møtet: «Omsetningsrådet ba sekretariatet gjøre en ny vurdering av om alle markedsaktører bør ha adgang til å benytte denne ordningen og legge saken fram for rådet til møtet 7. november 2024.» For øvrig fattet rådet et vedtak hvor «Omsetningsrådet tar brevet fra Landbruks- og matdepartementet av 7. oktober 2024 til orientering.»

På grunnlag av ovennevnte vedtak av 24. oktober 2024, og signaler fra diskusjonen i møtet, legger direktoratet frem saken til behandling, der det i en endringsforskrift åpnes for at alle markedsaktører kan motta tilskudd til prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder.

Landbruksdirektoratet har mottatt forslag til satser fra Nortura som markedsregulator. Disse er tatt inn i forslaget til endringsforskrift.

Hjemmel

Lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (omsetningsloven) § 11 fjerde ledd

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 3-3, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Landbruks- og matdepartementet 7. oktober 2024 til Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet

Brev fra Nortura av 16. oktober 2024 (forslag satser)

Møtebehandling

Bjørn-Ole Juul-Hansen foreslo å utsette behandlingen av satsene til neste møte. Forslaget ble satt opp mot innstillingen fra sekretariatet. Juul-Hansens forslag falt med en mot åtte stemmer.

Vedtak

1. Omsetningsrådet vedtar at ordningen prisnedskriving ved salg av kjøtt til spesialmarkeder åpnes for alle markedsaktører fra og med 1. januar 2025.
2. Omsetningsrådet vedtar følgende endringsforskrift:

«Forskrift om endring i forskrift om prisnedskriving ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder

Fastsatt av Omsetningsrådet 7. november 2024 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.

I

I forskrift 22. juni 2020 nr. 1400 om prisnedskriving ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder gjøres følgende endringer:

Tittelen på forskriften skal lyde:

Forskrift om prisnedskriving ved salg til spesialmarkeder

§ 1 skal lyde:

Formålet med tiltaket etter denne forskriften er å øke omsetningen av egg, melk og kjøtt, og å bedre markedsbalansen ved tilbudsoverskudd.

§ 2 første og andre ledd skal lyde:

Forskriften gjelder egenproduserte produkter av norskprodusert egg, melk og kjøtt, jf. § 5.

Forskriften gjelder salg av egg, eggprodukter, melkeprodukter og kjøttprodukter til spesialmarkeder. Som spesialmarkeder regnes Svalbard, Jan Mayen, oljeinnretninger på norsk sokkel, internasjonale transithaller på flyplasser, NATO-representasjoner, NATO-styrker på øvelse i Norge, ambassader/utenlandske representasjoner samt proviantering av skip i utenriksfart, unntatt norske fartøy registrert som fiskebåter og Sjøforsvarets fartøyer.

Ny § 4-3. Prisnedskriving ved salg av kjøttprodukter skal lyde:

Slakteri og skjærebedrift kan gis prisnedskriving ved salg til spesialmarkeder.

For å motta prisnedskriving stilles det krav til at søker i løpet av kalenderåret tar ut samme dyreslag og mengde fra reguleringslager som det dyreslag og mengde som er solgt til spesialmarkeder.

Dersom søker har inngått en avtale om levering til spesialmarkeder på bakgrunn av fastsatte prognoser etter § 7, men det ikke er varer på reguleringslager, gjelder ikke andre ledd.

Ny § 5-3. Kjøttprodukter skal lyde:

Det kan gis prisnedskriving for følgende kjøttprodukter, ferskt eller fryselaagret, etter satser per kg solgt mengde:

Svin	Storfe	Lam	Sau
Svin koteletter	Storfe mørbrad	Lam - lår m/bein	Sau grytekjøtt m/bein
Svin kam u/bein	Storfe 5 %	Lam - lår u/bein	Sau grytekjøtt u/bein
Svin nakke m/bein	Storfe 14 %	Lam - bog m/bein	Sau indrefilet
Svin nakke u/bein		Lam - bog u/bein	Sau ytrefilet
Svin indrefilet			Sau 25 %
Svin ytrefilet			
Svin 23 %			

§ 6 nytt fjerde ledd skal lyde:

Forslaget til satser for kjøttprodukter skal ha grunnlag i differansen mellom markedsregulators veiledende industripris for varen og varens salgspris. Markedsregulator skal også vurdere behovet for satser ut fra markedssituasjonen, herunder prognosert reguleringslager.

§ 6 fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 6 femte ledd, som nå blir nytt sjette ledd, skal lyde:

Omsetningsrådet fastsetter satsene forskuddsvis en gang per år med grunnlag i satsene foreslått i henhold til første ledd. Satser for prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder i perioden 1. januar 2025–31. desember 2025 skal være som følger:

Egg	kr	3,00	per kg
Eggprodukter	kr	0,00	per kg
Naturell yoghurt	kr	5,50	per kg
Hvitost	kr	27,00	per kg
Smør	kr	0,00	per kg
Svin indrefilet	Kr	0,00	per kg
Svin ytrefilet	kr	0,00	per kg
Svin nakke m/bein	kr	0,00	per kg
Svin nakke u/bein	kr	0,00	per kg
Svin kam u/bein	kr	0,00	per kg
Svin koteletter	kr	0,00	per kg
Svin 23%	kr	0,00	per kg
Lam lår m/bein	kr	0,00	per kg
Lam lår u/bein	kr	0,00	per kg
Lam bog m/bein	kr	0,00	per kg
Lam bog u/bein	kr	0,00	per kg
Sau grytekjøtt m/bein	kr	0,00	per kg
Sau grytekjøtt u/bein	kr	0,00	per kg
Sau indrefilet	kr	0,00	per kg

Sau ytrefilet	kr	22,60	per kg
Sau 25%	kr	26,20	per kg
Storfe mørbrad	kr	81,60	per kg
Storfe 5%	kr	47,60	per kg
Storfe 14%	kr	44,60	per kg

§ 8 andre ledd skal lyde:

Søknaden skal inneholde dokumentasjon som viser samlet solgt kvantum for de aktuelle produktene med tilhørende prisnedskrivingsbeløp basert på satser for året produktene er solgt. Søker skal dokumentere at de produktene det søkes prisnedskrivning for er

- egenproduserte produkter av norskprodusert egg, melk eller kjøtt, jf. § 5, og
- solgt til spesialmarkeder.

§ 8 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom søknaden omfatter krav om prisnedskrivning for kjøttprodukter skal det legges ved dokumentasjon på uttak fra reguleringslager, jf. § 4-3 andre ledd.

§ 8 tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2025.»

3. Frist for å levere prognose for kjøtt for 2025 etter forskriften § 7 settes til 1. januar 2025.

4. Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet punkt 12 skal lyde:

12. Prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder

Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet delegeres myndighet til å behandle søknader og fatte vedtak om utbetaling av prisnedskrivning, fremsetting av krav om opplysninger og kontroll etter forskrift om prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder.

5. Omsetningsrådet vedtar følgende endringer i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt med virkning fra 1. januar 2025:

I punkt 1 Definisjoner strykes punkt g.

I punkt 2 Reguleringstiltak, første avsnitt, strykes «c. Spesialmarkeder».

I punkt 2 Reguleringstiltak, andre avsnitt, erstattes andre setning med «Det kan gis godtgjørelse til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder jf. forskrift om prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder.»

Punkt 3-3 utgår.

I punkt 4 Oppgjørsrutiner og renter på mellomværende strykes andre avsnitt.

6. Som svar på brevet fra Landbruks- og matdepartementet av 7. oktober 2024 ber Omsetningsrådet Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet sende over protokollen fra denne saken.

Kjøtt - Prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder

Omsetningsrådet ble i møtet 24. oktober 2024 sak 85/24 forelagt brev fra Landbruks- og matdepartementet av 7. oktober 2024 til orientering. Brevet var et forhåndsvarsel om eventuell omgjøring av Omsetningsrådets vedtak av 22.06.2020 sak 54/20 om at bare markedsregulator Nortura kan motta tilskudd ved salg av kjøtt til spesialmarkeder. Landbruks- og matdepartementet bad om uttalelse fra de berørte aktører innen 1. januar 2025. Brevet var stilet til Omsetningsrådet ved Landbruksdirektoratet som sekretariat, til Nortura og til KLF.

Omsetningsrådet ba 24. oktober «sekretariatet gjøre en ny vurdering av om alle markedsaktører bør ha adgang til å benytte denne ordningen og legge saken fram for rådet til møtet 7. november 2024.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Åpning av ordningen for alle markedsaktører

Omsetningsrådet vedtok forskrift 22. juni 2020 nr. 1400 om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder i møte 22. juni 2020. Innholdet i forskriften hadde vært gjenstand for en omfattende saksbehandling. Diskusjonen i rådet hadde særlig dreiet seg om hvorvidt spesialmarkeder kjøtt skulle være åpent for alle markedsaktører, på lik linje med egg, egg- og melkeprodukter, eller om denne ordningen, som tidligere praksis, skulle reserveres for Nortura som markedsregulator.

Argumentet for at spesialmarkeder kjøtt skulle være åpent for alle markedsaktører var kravet om konkurransenøytralitet. Dette lå til grunn for Landbruksdirektoratets opprinnelige forslag til høringsnotat og forskriftsutkast, som skulle gi grunnlag for en rekke endringer i Omsetningsrådets regelverk. Høringsnotatet bygget for det vesentlige på anbefalinger fra Arbeidsgruppe kjøtt og egg.

I Omsetningsrådets møte 8. oktober 2019 fremmet Nortura forslag om at ordningen, som før, skulle beholdes Nortura som markedsregulator. Det ble fra Nortura pekt på at markedsbalanseringen av kjøtt har spesielle utfordringer sammenliknet med andre varegrupper.

Det ble videre pekt på at Nortura som markedsregulator, ville være i stand til å koble tilskudd for vare til spesialmarkeder med uttak fra reguleringslager, et krav som Omsetningsrådet så som en forutsetning for å få et slikt tilskudd. Det heter i protokollen at «Ved at en isolerer adgangen til spesialmarkeder til markedsregulator vil en sikre at det er en direkte kobling mellom reguleringslager og salg.»

I lys av departementets forhåndsvarsel om eventuell omgjøring av vedtaket av 22. juni 2020 og signaler fra Omsetningsrådet i møtet 24. oktober, vil Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet anbefale at ordningen nå åpnes for alle aktører, og at det forutsettes at aktører som benytter seg av ordningen kjøper en tilsvarende mengde kjøtt fra reguleringslager.

Siden ordningen frem til nå har vært beholdt Nortura som markedsregulator (enkeltvedtak), har ordningen vært fastsatt i en retningslinje. En åpning for alle aktører vil forutsette at ordningen fastsettes i forskrift form (vedtak rettet mot en ubestemt gruppe). Dette gjennomføres med en endringsforskrift knyttet til gjeldende forskrift om spesialmarkeder for melk og egg, dvs. en utvidelse av gjeldende forskrift. Det legges til grunn at høringen av forskriften gjøres i Omsetningsrådet, jf. forvaltningsloven § 37.

Landbruksdirektoratet har sett hen til forskriftsutkastet som lå til grunn i oktober 2019 som utgangspunkt for endringene som nå foreslås. På det tidspunktet var det foreslått en felles

forskrift for egg, melk og kjøtt. Det ble imidlertid gjort noen endringer i etterkant som ble gjeldende for ordningen for egg og melk vedtatt 22. juni 2020. Dette gjelder eksempelvis frist for markedsregulatorene til å levere satsforslag. Direktoratet legger til grunn at kjøtt nå skal inkluderes i samme forskrift som egg og melk, og foreslår derfor at de overordnede reglene som frister er likt for alle sektorer.

Til forskjell fra de andre sektorene, er det for kjøtt krav om uttak fra reguleringslager for å søke om prisnedskrivning. Dette gjelder slik ordningen er i dag når den er forbeholdt markedsregulator, og det lå også til grunn da ordningen var foreslått åpen for alle markedsaktører tilbake i 2019. I forskriftsutkastet til møtet 8. oktober 2019 lå det også en bestemmelse om at dersom søker hadde inngått en avtale om levering til spesialmarkeder på bakgrunn av fastsatte prognoser, men det ikke var varer på reguleringslager, ville ikke bestemmelsen om kravet om uttak fra reguleringslager gjelde. Landbruksdirektoratet foreslår samme formulering om dette som var foreslått 8. oktober 2019.

Ordningen skal, slik som for egg og melk, administreres av Landbruksdirektoratet. Tilskuddet utbetales etterskuddsvis på grunnlag av søknad fra aktørene. Aktørene må dokumentere at produktene er egenproduserte av norskprodusert råvare og solgt til spesialmarkeder. På samme måte som forslaget som lå til grunn 8. oktober 2019, foreslår direktoratet at det for kjøtt stilles krav til dokumentasjon på at det er blitt tatt ut tilsvarende mengde kjøtt fra reguleringslager.

Videre er det lagt inn et nytt fjerde ledd i §6 Satser som lyder: «Forslaget til satser for kjøttprodukter skal ha grunnlag i differansen mellom markedsregulators veiledende industripris for varen og varens salgspris. Markedsregulator skal også vurdere behovet for satser ut fra markedssituasjonen, herunder prognosert reguleringslager.» Første setning samsvarer med grunnlaget som ligger i dagens ordning og er en parallell til omtale av satsgrunnlag for egg, eggprodukter og melk. Siste setning er et pålegg til markedsregulator om å vurdere markedssituasjonen inkl. forventet lager av reguleringsvare med henblikk på behovet for reguleringstiltaket knyttet til det enkelte dyreslaget. Dette foreslås siden prisnedskrivning vil bli gitt selv om det ikke er vare av aktuelt kjøttslag på reguleringslager, jf. omtale ovenfor, sett i lys av at markedsreguleringen skal gjennomføres til lavest mulig kostnad.

Fristen for å levere prognose er i dagens ordning for egg, eggprodukter og melkeprodukter 1. september. Siden denne fristen allerede er passert for 2025, foreslår Landbruksdirektoratet at det settes en egen frist for kjøtt for 2025. Direktoratet foreslår fristen til 1. januar 2025. Denne fristen gjelder kun for 2025, slik at fra 2026 og fremover vil fristen være 1. september for alle sektorer.

I reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet punkt 12 er det gitt at direktoratet er delegert myndighet til å behandle søknader og fatte vedtak om utbetaling for egg, eggprodukter og melkeprodukter. Direktoratet foreslår at reglementet oppdateres, slik at bestemmelsen også inkluderer kjøtt.

Når det gjelder de nærmere detaljene om ordningen og administrasjonen av denne vises til den foreslåtte endringsforskriften, som ligger i forslag til vedtak, og forskrift om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder.

Dersom Omsetningsrådet vedtar å gjøre ordningen med salg av kjøtt til spesialmarkeder åpen for alle og vedtar foreslåtte endringsforskrift, må retningslinjer for markedsregulering av kjøtt oppdateres med virkning fra 1. januar 2025. Endringen innebærer at pkt. 3-3 Spesialmarkeder utgår. Definisjonen av spesialmarkeder, pkt. 1 g, kan strykes, da den ivaretas i forskriften. Videre må pkt. 2 Reguleringstiltak oppdateres ved å stryke pkt. c Spesialmarkeder i første avsnitt, og andre setning i andre avsnitt foreslås å lyde: «Det kan gis godtgjørelse til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder jf. forskrift om prisnedskrivning

ved salg til spesialmarkeder.» I punkt 4 Oppgjør rutiner og renter på mellomværende strykes andre avsnitt.

Norturas forslag til satser for 2025

Nortura har levert forslag til satser for prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder i 2025. For å utarbeide forslaget, har Nortura innhentet og vurdert verdensmarkedspriser på stykningsdelene som er inkludert i ordningen. De presiserer at det er usikkert hvordan valuta vil utvikle seg, og at det er betydelig prisforskjell på stykningsdelene i markedet når en tar hensyn til kvalitet og holdbarhet.

Nortura har lagt til grunn dagens valuta, gjennomsnittlig kvalitet og normalt god holdbarhet. I tillegg er kostnader for transport til Oslo og salmonellatest i henhold til norske krav lagt til importprisen. Importen er vurdert ut fra leveranser fra Europa, New Zealand, Sør-Amerika og Island. Tollen er satt til null kroner.

Tabellen nedenfor viser Norturas forslag til satser. Tabellen inkluderer samtlige produkter i ordningen. Produkter der Nortura ikke har foreslått en sats, er satsen satt til null kroner. Etter dialog mellom Nortura og direktoratet i etterkant av at søknaden var sendt, foreslås det o-satser for produkter av svin og lam på grunn av markedssituasjonen. Satser for 2024 står i parentes.

Produkt	Sats, kroner per kg
Svin indrefilet	0,00 (57,80)
Svin ytrefilet	0,00 (83,40)
Svin nakke m/bein	0,00 (15,80)
Svin nakke u/bein	0,00 (43,10)
Svin kam u/bein	0,00 (7,80)
Svin koteletter	0,00 (4,80)
Svin 23%	0,00 (12,90)
Lam - lår m/bein	0,00 (54,90)
Lam - lår u/bein	0,00 (75,90)
Lam – bog m/bein	0,00 (0,00)
Lam - bog u/bein	0,00 (11,10)
Sau grytekjøtt m/bein	0,00 (0,00)
Sau grytekjøtt u/bein	0,00 (6,20)
Sau indrefilet	0,00 (0,00)
Sau ytrefilet	22,60 (0,00)
Sau 25%	26,20 (3,30)
Storfe mørbrad	81,60 (90,30)
Storfe 5%	47,60 (72,30)
Storfe 14%	44,60 (55,90)

Landbruksdirektoratets vurdering av satsforslaget

Landbruksdirektoratet har bedt om å få se prisgrunnlaget for forslaget, og har mottatt dette. Prisgrunnlaget inneholder internasjonale priser og norske internpriser fra Nortura. Prisgrunnlaget inneholder dermed konkurransesensitiv informasjon. Landbruksdirektoratet har i forbindelse med tidligere fastsettelse av satser redegjort for noen av vurderingene som er gjort knyttet til kontroll av prisgrunnlag. Direktoratet redegjorde for dette ved fastsettelse av satsene for 2022, ref. sak 89/21 i Omsetningsrådets møte 6. desember 2021. Landbruksdirektoratet har igjen gjort undersøkelser for å finne aktuelle kilder for internasjonale priser på styningsdelene i denne ordningen. Direktoratet har ikke lyktes i å finne relevante kilder for sammenligning av Norturas internasjonale priser. Når det gjelder Norturas internpriser blir disse kontrollert opp mot prisinformasjon som direktoratet mottar fra Nortura gjennom året i forbindelse med andre ordninger direktoratet forvalter.

Det vil være usikkerhet knyttet til størrelsen på satsene. De fastsettes for et helt kalenderår av gangen og i forkant, som gjør at man ikke får tatt høyde for prisutviklingen i det gjeldende året. Nortura peker også på usikkerhet knyttet til endringer i valuta.

Prognosen for 2025 viser underskudd av storfe på 3 600 tonn, 2 600 tonn for svin og 300 tonn for lam. For sau er det prognosert et overskudd på 400 tonn. Reguleringslageret er imidlertid stort, og det er prognosert 5 100 tonn storfe, 1 500 tonn sau og 900 tonn svin ved inngangen til 2025. Prognosen tilsier at det ikke vil være lam på reguleringslager ved inngangen til 2025. I ordningen stilles det krav til uttak fra reguleringslager av samme dyreslag og mengde innenfor kalenderåret som man får prisnedskrivning for i ordningen. Det er imidlertid unntak fra dette kravet dersom aktøren har levert en prognose på produktet etter forskriften § 7. I større grad enn de andre sektorene, skal ordningen for kjøtt innrettes som et tiltak for å gi avsetning for varer som det er overskudd av. Landbruksdirektoratet har vært i kontakt med Nortura om forslaget til satser på styningsdeler av svin og lam. Ut fra en helhetlig vurdering av markeds- og reguleringslagersituasjonen i 2025, slik det ser ut nå, ble konklusjonen å anbefale 0-satser for svin og lam. Dette også for å sørge for at markedsreguleringen gjennomføres til en lavest mulig kostnad. Landbruksdirektoratet legger derfor frem forslag om at det for svin og lam fastsettes 0-satser. Ut over dette innstiller Landbruksdirektoratet på Norturas forslag til satser.

Oppsummering

Landbruksdirektoratet foreslår at ordningen prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder åpnes opp for alle markedsaktører. Direktoratet foreslår derfor en endringsforskrift, slik at kjøtt inkluderes i forskriften som i dag gjelder for salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder.

Landbruksdirektoratet innstiller samtidig på satsene som Nortura har foreslått. Det foreslås satser for storfe og sau. Det foreslås ikke satser for svin og lam grunnet markedssituasjonen.

Det foreslås at frist for levering av salgsprognoser for kjøtt for 2025 settes til 1. januar 2025 som en oppstartsordning.

Som en konsekvens av foreslåtte endring, legges det også fram nødvendige endringer i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt og reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat.

Med henvisning til brevet fra Landbruks- og matdepartementet, hvor Omsetningsrådet blir bedt om å uttale seg, foreslår Landbruksdirektoratet at protokollen fra denne saken sendes som svar.